

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-62 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 14-02/42-20
Karar Tarihi : 16.01.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Dr. Hakan BİLİR, Recep GÜNDÜZ, Kasım ŞENGÜL

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.
Temsilcisi: Av. İ. Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza No:38/8 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. tarafından sunulan BKM TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 27.06.2013 tarihinde giren başvuru üzerine düzenlenen 03.01.2014 tarih ve 2013-4-62/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim yapılan teşebbüs birliği kararının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesinde getirilen muafiyet şartlarını karşıladığı, bu çerçevede 3 yıl süreyle muafiyetten yararlanmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.
- (4) Öte yandan, raportör Kasım ŞENGÜL'ün karşı görüşünde; bildirim konusu TechPOS projesinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde getirilen muafiyet şartlarının ilk üçünü karşılamadığı, bu nedenle muafiyet tanınamayacağı belirtilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün/hizmet pazarları "bankacılık hizmetleri" ve "yeni nesil pos cihazı hizmetleri", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.2. Bildirimin Konusu

- (6) 06.12.1984 tarih ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun'a ilişkin olarak yayımlanan 69 ve 70 No'lu Genel Tebliğler ile 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 426 ve 427 Seri No'lu Genel Tebliğleri uyarınca, ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) kullanmak zorunda olan mükelleflerden faaliyetlerinde seyyar EFT-POS (*electronic funds transfer at point of sale*) cihazı kullananlara ve yol kenarı otopark hizmeti verenlere, 01.10.2013 tarihinden itibaren bu cihazlar yerine EFT-POS özelliği olan yeni nesil ÖKC kullanmak zorunluluğu getirilmiştir. Basit-Bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC kullanma zorunda olan mükelleflerin mecburiyeti 01.01.2016 tarihinden itibaren başlayacaktır¹. Buna göre Gelir İdaresi Başkanlığına belirlenmiş şartları haiz yeni nesil ÖKC'ler, periyodik olarak, elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığı Data Merkezi'ne bilgi gönderebilecek ve ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığına da ödeme cihazlarına erişim imkânı olacaktır.

¹ 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna dayanılarak çıkarılan ilgili mevzuata göre muaf tutulanlar hariç.

14-02/42-20

- (7) Bildirimde BKM bünyesinde, yeni nesil ÖKC cihazlarıyla üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlar arasındaki sistem spesifikasyonunun sağlanması için geliştirilen TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talep edilmektedir.

G.3. Değerlendirme

- (8) Bildirime konu dosya kapsamında, BKM tarafından geliştirilen TechPOS projesiyle, sisteme katılmış her üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşun ayrı ayrı tüm ÖKC üreticileriyle sistem spesifikasyonu yapması yerine, bankaların ortak bir platform üzerinden yeni nesil POS sistemine uyum sağlamaları amaçlanmaktadır. TechPOS projesiyle geliştirilen uygulama spesifikasyonu standart kabul edilip, projeye katılmak isteyen üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlar (bankalar) kendi sistemlerini bu spesifikasyonlara göre düzenleyeceklerdir. Geliştirilen spesifikasyonlar BKM'nin aşağıda yer verilen teşvik modeli kapsamında teklif vermek isteyen ÖKC üreticileriyle paylaşılacaktır. Kurulacak bu merkez uygulamanın bir tarafında bankalar yer alırken, diğer tarafında ÖKC üreticileri yer alacaktır ve bu bağlantı sistemiyle veri transferi sağlanacaktır. Geliştirilen spesifikasyonlar BKM'nin aşağıda açıklanan teşvik modeli kapsamında teklif vermek isteyen ÖKC üreticileriyle paylaşılacaktır.
- (9) BKM'nin 24.06.2013 tarihli "Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Sunulan Saha Hizmeti Şartnamesi (Şartname)" ve "Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Hizmet Sözleşmesi (Sözleşme)"ne bakıldığında, ÖKC üreticileri üzerinde bazı sınırlamalar getirildiği ve bu anlamda bazı hizmetlerin tekipleştirildiği ve bazı hizmetlerin fiyatlarının ise tek elden belirlendiği görülmektedir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken bir diğer konu ise, önümüzdeki dönemler bakımında bazı hizmetlerin fiyatlarının belirsiz olmasıdır. Bu anlamda fiyatların önümüzdeki dönemler bakımından BKM tarafından belirleneceği anlaşılmaktadır. Şartname ve Sözleşme'de öne çıkan hususlar şu şekildedir:

(.....TİCARİ SIR.....)

(.....TİCARİ SIR.....)

(.....TİCARİ SIR.....)

İlgili sözleşmeyle üye iş yerine de bazı yükümlülükler getirilmiştir:

(.....TİCARİ SIR.....)

(.....TİCARİ SIR.....)

- (10) Şartname ve Sözleşme'den görüldüğü üzere, BKM TecPOS projesiyle ÖKC üreticilerine ve üye iş yerlerine bazı kısıtlamalar ve yükümlülükler getirmektedir.

G.3.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (11) Bildirime göre BKM'nin TechPOS projesiyle, sisteme katılmak isteyen bankaların ayrı ayrı tüm ÖKC üreticileriyle sistem spesifikasyonu yapması yerine, bankaların ortak bir platform üzerinden yeni nesil POS sistemine uyum sağlamaları amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, geliştirilen standart spesifikasyonlar projeye katılmak isteyen ÖKC üreticileriyle paylaşılacak ve ortak bir mesajlaşma merkezi üzerinden ÖKC cihazıyla bankalar arasındaki veri alışverişi sağlanacaktır.
- (12) Dosya mevcudu bilgilere göre, BKM kendini bankalarla ÖKC cihazları arasında konuşturulmaktadır. Bu anlamda tüm parametreler TechPOS uygulamasından geçmek suretiyle ilgili terminallere ulaşacaktır. Bu uygulamayla BKM, ÖKC üreticisi gibi sistem içerisinde yer almakta ve sisteme uzaktan bağlanıp cihaza çeşitli güncellemeler ve ek fonksiyonlar yükleyebilmektedir. BKM'nin söz konusu sistem içerisinde yer alması bir zorunluluk olmayıp, söz konusu teşebbüs birliği sistemin işleyişi bakımından bazı kolaylıklar sağladığını iddia etmektedir. ÖKC'lerin faaliyet yapısı ve sistem işleyişine bakıldığında; uyum sağlanması ile banka uygulaması servis hizmeti (banka kurulum, parametre yükleme, servis seviyesi, server ve iletişim hizmetleri) faaliyet alanlarında bankanın yerini BKM'nin alması beklenmektedir, yani ÖKC üreticileriyle BKM anlaşma sağlayacaktır. Ayrıca BKM'nin servis ve saha hizmetleri faaliyet alanında ÖKC üreticilerinin yerine geçerek faaliyetlerin bedelini belirlemesi beklenmektedir.
- (13) Öte yandan, yeni nesil EFT-POS bütünleşik ödeme kaydedici cihazlar için saha hizmeti şartnamesine bakıldığında, BKM'nin çeşitli roller üstlendiği ve ÖKC üreticileri için birçok yükümlülük ve sorumluluk getirildiği görülmektedir. Bu sorumluluk ve yükümlülükler incelendiğinde, BKM'nin TechPOS projesinin uygulanmasıyla birlikte sisteme dâhil olan ÖKC üreticileri nezdinde düzenleyici ve pazara yön verici bir pozisyon alacağı görülmektedir.
- (14) Bu noktada dikkat edilmesi gereken husus ise, BKM'nin bankaların bir araya gelmesi sonucu ortaya çıkan bir teşebbüs birliği niteliğini haiz olmasıdır. Bildirim Formu'na göre TechPOS projesinin tüm banka ve ÖKC üreticilerine açık olduğu katılmak isteyen üretici ve üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşların başvuruda bulunması gerektiği dile getirilmektedir. Bu başvuru zorunluluk arz etmeyip pazardaki uyum TechPOS projesi olmadan da devam etmektedir. Halihazırda yeni nesil ÖKC sistemi üreticiler tarafından kurulmuş olup, birçok banka bu sisteme entegrasyonlarını tamamlamış ve aktif bir şekilde kampanyalarını yürütmektedir (Vakıfbank, Yapı ve Kredi Bankası, Denizbank).
- (15) Öte yandan, halihazırda yeni nesil POS cihazı için Gelir İdaresi Başkanlığından onay almış beş ve onay bekleyen de üç olmak üzere toplam sekiz teşebbüs bulunmaktadır. TechPOS projesi kapsamında BKM ÖKC cihazıyla üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlar arasında bir üst konumda yer alacaktır. Burada ÖKC üreticilerinin bankalarla ayrı ayrı anlaşmalar yapıp bağlantılar kurarak entegrasyonu sağlaması yerine, BKM bu bağlantıyı ve iletişimi sağlayacaktır.
- (16) BKM'nin TechPOS projesiyle vereceği hizmet bankacılık işlemi hizmetinden ziyade temelde bir yazılım işidir. Çünkü ilgili projenin hedefi, ÖKC cihazına yüklenecek bir ortak yazılımla ÖKC üreticileriyle üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşları ortak bir platformda buluşturmadır. Uygulamada bu işlem bir banka tarafından yapılabileceği gibi bankaların spesifikasyonlarına sahip olan bir yazılım şirketi tarafından da yapılabilir. Bu sebeple

14-02/42-20

TechPOS projesi kapsamında, BKM'nin kuruluş amacı dışında farklı bir faaliyet alanında hizmet vermeye çalıştığı gözlenmektedir. Konu hakkında ilgili pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüslerin görüşlerine başvurulmuştur.

- (17) Gelen cevaplardan, BKM'nin vermiş olduğu hizmetin;
- Yeni nesil ÖKC cihazı üzerindeki uygulamada ve yazılım geliştirme pazarında ÖKC üreticilerinin rekabeti,
 - Bankaların ticari öngörülerle hareket ederek yeni teknolojik uygulamalarda birbiriyle rekabet etmesi ve yeni ödeme sistemlerinin gelişmesi,
 - Bazı hizmetlerin tek tipleştirilmesi ve hizmetlerin fiyatlarının tek elden belirlenmesi
- (18) üzerinde etkili olabileceği görülmektedir. Bu anlamda ödeme sistemlerini iyileştirme faaliyetinin kendisinin bankacılık hizmetlerini doğrudan etkilediği düşünüldüğünde, bankaların da bu alanın potansiyel oyuncularından olabileceği kuşkusuzdur. Bankaların aralarındaki rekabette kullandıkları enstrümanlardan olan teknolojik yenilikler ve/veya ödeme sistemlerindeki gelişmelerin her bir banka yerine BKM çatısı altında sağlanması, çeşitli etkinliklerine rağmen potansiyel rekabetin bu durumdan etkilenmesine yol açacaktır. Netice itibarıyla, teşebbüs birliği niteliğindeki BKM'nin, rakip konumundaki kendi ortakları/üyelerinin bankacılık sektöründeki rekabetini etkileyebilecek her türlü iktisadi faaliyetinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğu açıktır. Bu çerçevede TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilmesi uygun değildir.

G.3.2. Muafiyet Değerlendirmesi

- (19) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi 4. madde kapsamında ihlal teşkil eden eylemlere muafiyet tanınması için gerekli şartları düzenlemekte ve muafiyetin ne şekilde verilebileceğine dair yetkileri içermektedir. Kanun'un bireysel muafiyet düzenlemesi ile ilgili hükümlerine göre, herhangi bir rekabet kısıtlamasına bireysel muafiyet tanınması için iki olumlu ve iki olumsuz koşulun birlikte sağlanması gerekmektedir:
- **Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması**
- (20) Ödeme hizmetleri pazarında etkili, rekabetçi ve yenilikçi ödeme sistemlerinin geliştirilmesi, tüketiciler, perakendeciler, bankalar ve mükellefler gibi söz konusu pazarın tarafları açısından önem arz etmektedir. Bildirim formuna göre, BKM tarafından tüm bankaların sistemlerine uygun nitelikte standart spesifikasyonlar hazırlanmak suretiyle bunların yeni nesil ÖKC'lerle daha pratik biçimde uyumlaştırılması sağlanacaktır.
- (21) Bildirime konu dosyada belirtildiği üzere BKM, TechPOS projesiyle bir takım etkinlik kazanımları sağlamayı ve oluşabileceğini öngördüğü ilave bir takım maliyetlerin önüne geçmeyi hedeflemektedir. Bu anlamda BKM tarafından öne sürülen en önemli etkinlik kazanımı ve maliyet avantajı, her bir ÖKC üreticisi ile her bir banka arasında ayrı ayrı anlaşma yapılması durumunda ortaya çıkacak entegrasyon ihtiyacı ve bunun yarattığı maliyetlerden tasarruf sağlanmasıdır. Şüphesiz bu tarz bir etkinlik kazanımı incelemeye konu hizmetin sunumunda iyileşme sağlayacak teknik bir gelişme olarak nitelendirilebilecektir.
- (22) Buna karşın inceleme konusu dosya kapsamında görüşleri alınan ÖKC üreticilerinin, BKM'nin bu tarz bir etkinlik kazanımı savına şüphe ile yaklaştıkları görülmektedir. Bu anlamda ÖKC üreticileri; bankaların her bir ÖKC üreticisi için ayrı ayrı entegrasyon yapmak zorunda olduklarını ve bu durumun BKM'nin önerdiği modelde de bundan farklı olmayacağını, Türkiye'deki bankalar tarafından geliştirilen ödeme sistemleri kart program paketlerinin birbirinden farklı olduğunu ve BKM'nin sisteminin ulusal ve uluslararası kural

14-02/42-20

koyucuların standartlarına göre teknik olarak mümkün olmadığını dile getirmektedirler. Dolayısıyla ÖKC üreticilerinden gelen cevaplar incelendiğinde, BKM tarafından ileri sürülen “her bir üye iş yeri anlaşması yapan kuruluş ile ayrı ayrı anlaşmaları durumda ortaya çıkacak ilave maliyetler” ve “piyasada faaliyet gösteren her bir ÖKC üreticisi ile her bir üye iş yeri anlaşması yapan kuruluş arasında ayrı ayrı anlaşma yapılması durumunda her biri için ayrı entegrasyon yapılması ihtiyacı” argümanlarının tam olarak gerçeği yansıtmadığı savı ortaya çıkmaktadır.

- (23) Bununla birlikte ÖKC üreticileri tarafından gönderilen görüşlerin dayandığı temel, BKM'nin etkinlik kazanımı sağlayacağını iddia ettiği tüm maliyetlere pazarda faaliyet gösteren ÖKC üreticileri tarafından katlanılmış olmasıdır. Bir başka ifade ile ÖKC cihazlarıyla üye iş yerleri arasındaki bahsi geçen entegrasyon pazarda faaliyet gösteren ÖKC üreticileri tarafından büyük oranda sağlanmış ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından satışa yetkili kılınmış ÖKC üreticileri birçok bankayla spesifikasyonlarını tamamlamış veri transferine başlamış durumdadır.
- (24) Dolayısıyla ÖKC üreticileri tarafından BKM'nin etkinlik savlarına yönelik eleştiriler mevcut oyuncular bakımından geçerli olmakla birlikte, pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından neden etkinlik sağlamayacağını açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Halbuki BKM'nin etkinlik kazanımı ve maliyet avantajına ilişkin esas savı bu noktaya dayanmaktadır. Dolayısıyla pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından tüm bankalarla tek tek anlaşmak ve sistem uyumu gerçekleştirmek yerine, bunların hepsini standart olarak sağlayan bir pakete üye olmanın yaratacağı etkinlik kazanımları, ex ante bir analiz bakımından daha olası görülmektedir.
- (25) Yeni oluşmakta olan pazarın potansiyel büyüklüğünün ne olacağı, özellikle yeni girecek ÖKC üreticilerine yönelik etkinliklerin realize olması bakımından önem arz etmektedir. Ne var ki, burada gerek sektör oyuncularının ve gerekse Maliye Bakanlığının farklı öngörülleri bulunmaktadır. Maliye Bakanlığı tarafından yeni nesil ÖKC cihazlarına geçecek mükelleflerin sayısının 400 bin dolayında olacağını öngörüldüğü belirtilmesine karşın, BKM ve bazı ÖKC üreticileri pazardaki tüm sabit POS'ların yeni nesil cihazlarla değişeceği ve pazarın çok daha büyüyeceği öngörüsünde bulunmaktadırlar. Her iki senaryoda da BKM'nin TechPos projesi, yeni girecek ÖKC üreticilerinin daha yerleşik rakipleri ile rekabet edebilmeleri ya da pazara daha az maliyetle girebilmeleri konusunda bazı maliyet avantajları sağlayabilecek niteliktedir.
- (26) TechPos projesinin teknik olarak uygulanabilir bir proje olmadığına ilişkin bazı ÖKC üreticileri tarafından yöneltilen eleştiriler, BKM'nin sistemi hayata geçirme konusunda iradesi/beyanı göz önüne alındığında, bu muafiyet analizinin dışında tutulmuş; dolayısıyla BKM TechPos projesinin muafiyet koşullarından ilkini yerine getirdiği değerlendirilmiştir.

- Tüketicinin yarar sağlaması

- (27) BKM'nin TechPos projesi kapsamında hazırladığı Şartname ve Sözleşme'ye bakıldığında, BKM tarafından ÖKC üreticilerine, Şartname'ye uygun olarak düzenlenmiş bir saha hizmetleri sözleşmesinin imzalanmış olması ön şartıyla, bir takım teşviklerin sunulduğu görülmektedir. Bu teşvikler TechPOS yazılım teşviki, yıllık bakım teşviki, banka aktivasyon teşviki ve ilk üç üretici ile sınırlı olmak kaydıyla pazarlama teşvikidir. Söz konusu teşviklerin pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından bir takım faydalar sağlayacağı ve bu faydaların da yıllık bakım hizmetlerinin geliştirilmesi gibi bazı kanallarla tüketiciye yansıtacağı anlaşılmaktadır. Bu değerlendirmeler çerçevesinde, TechPos projesinin muafiyetin ikinci olumlu koşulunu da sağladığı sonucuna varılmıştır.

14-02/42-20

- İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (28) TechPos uygulamasına ilişkin muafiyet incelemesinin ex ante niteliği itibarıyla muafiyetin iki olumsuz koşulu olan, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması birlikte ele alınmıştır.
- (29) Maliye Bakanlığının ilgili düzenlemelerinin ardından yeni nesil ÖKC pazarı yeni giren oyuncularla hızla genişleyen bir pazar olmuştur. Dosya mevcudu bilgilere göre, Maliye Bakanlığının yaklaşık beş yıl öncesine dayanan düzenlemesinin getirdiği mevcut durumu ticari bir öngörüyle iyi değerlendiren ve pazara ilk girmenin avantajıyla diğer rakiplerinin önüne geçen MT Bilgi Teknolojileri Dış Ticaret A.Ş. (MT), pazarda (.....) binin üzerinde ÖKC satışı gerçekleştirmiş ve pazardaki birçok banka ile sistem uyumunu gerçekleştirmiştir. MT'nin hemen ardından pazara yazarkasa alanında önceden de know-how'ları bulunan Arçelik A.Ş. ve Pavo Elektronik Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş. gibi önemli rakipleri girmiştir. Halihazırda faaliyet gösteren bu teşebbüsler gerek bankalarla sistem uyumunu tamamlamış ve gerekse pazarda ÖKC satışlarında önemli aşamalar kaydetmiştir. Dolayısıyla sektörde bankaların teşebbüs birliği konumunda olan BKM, TechPos uygulamasını pazardaki önemli rakiplerinin ilk giren avantajını büyük ölçüde kullandıkları bir pazar yapısı içerisinde hayata geçirmektedir. Bu anlamda özellikle ilk giren avantajının ve ağ etkisinin oldukça önemli olduğu söz konusu pazarda, BKM'nin TechPos projesinin kısa vadede bir giriş engeli yaratması beklenmemektedir.
- (30) Bu bağlamda BKM, mevcut durumun ÖKC'ler ile farklı bankalar tarafından sunulan programların uyumlaştırılmasının uzun süre alacak olması nedeniyle pazara giriş engeli yarattığını, buna karşın TechPos uygulaması ile yaratılacak avantajların yeni ÖKC üreticilerinin pazara girişini kolaylaştıracağını savunmaktadır. Neticede, yeni oyuncuların girmesiyle pazarda, kısa vadede rekabetin kısıtlanması gibi bir sonuç doğmayacağı anlaşılmaktadır.
- (31) Öte yandan BKM; üye işyerlerinin banka seçeneklerinin, ÖKC üreticilerinin anlaşma imzaladığı bankalarla sınırlı kalacak şekilde kısıtlandığını; bu durumun sadece mükelleflerin değil piyasada daha zayıf konumda olan bankaların da dezavantajlı duruma düşmesine yol açacağını; buna karşın BKM TechPos projesi ile hem mükelleflerin anlaşmalı banka seçeneklerinin artacağını hem de daha küçük bankaların da mükelleflere ulaşma imkânı yakalayabileceğini ileri sürmektedir.
- (32) Sonuç olarak, rekabeti kısıtlamayacağı, aksine pazarda olumlu etkiler yaratabileceği gerekçesiyle TechPos uygulamasının muafiyet koşullarından son ikisini de sağladığı değerlendirilmiştir.
- (33) Bununla birlikte muafiyet incelemesi kapsamında sektör temsilcileri ile yapılan görüşmelerde, BKM TechPOS projesine yönelik en önemli endişenin 13 bankanın ortağı olduğu BKM'nin, kuracağı ortak terminalle ÖKC üreticilerinin tamamına bu proje içerisinde yer almaları konusunda bankalar aracılığıyla baskı yapması ve uzun vadede kurmuş olduğu ortak terminali teknik ve ticari baskı unsuru olarak kullanması ihtimali olduğu görülmektedir. Buna göre bankalar, altı ÖKC üreticisiyle görüşüp anlaşmak yerine BKM ile görüşecek, dolayısıyla BKM ÖKC üreticilerine teklifler verecek, böylece son kullanıcılara BKM tarafından bazı maliyetlerin yansıtılması mümkün olacaktır.
- (34) BKM'nin yapısından kaynaklanan bu kaygıların, BKM'nin ilk giren avantajını ve ağ etkisini kullanan rakiplerinin olduğu bir piyasada kısa vadede gerçeğe dönüşeceği yönünde bir

14-02/42-20

kanaat oluşmamıştır. Bununla birlikte, pazarın yeni oluşmakta bir pazar olması ve BKM'nin güçlü bir oyuncu olması nedeniyle, pazardaki gelişmelerin gözlemlenmesi bakımından muafiyet süresinin 3 yıllı sınırlı olması gerektiği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (35) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
1. Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. tarafından sunulan BKM TechPOS projesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında teşebbüs birliğı kararı olduğuna,
 2. Dolayısıyla, TechPOS projesine 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 3. Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların karşılanması nedeniyle 3 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınmasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.